

Τα ποτάμια της Αφρικής - Αίγυπτος - Νείλος

Βέλτιστο Σενάριο

Γνωστικό αντικείμενο:

Γεωγραφία (ΔΕ)

Δημιουργός Σεναρίου: ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ (Εκπαιδευτικός)

Έλεγχος Σεναρίου με τα Προγράμματα Σπουδών: ΣΟΥΛΗ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ (Σχολικός Σύμβουλος)

Έλεγχος Επιστημονικής Επάρκειας Σεναρίου: ΚΑΡΝΑΒΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (Συντονιστής)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σημείωση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν αυτόματης δημιουργίας και εκτύπωσης του Ψηφιακού Διδακτικού Σεναρίου με Τίτλο: «**Τα ποτάμια της Αφρικής - Αίγυπτος - Νείλος**».

Δημιουργήθηκε στις **06/03/2015 - 21:05** και έχει υποστηρικτικό ρόλο στο έργο του εκπαιδευτικού.

Δεν αντικαθιστά το Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο, το οποίο περιέχει όλο το Διαδραστικό Περιεχόμενο και αξιοποιεί τις ψηφιακές δυνατότητες της Πλατφόρμας «Αίσωπος».

Το σενάριο αυτό έχει χαρακτηριστεί ως «Βέλτιστο» ύστερα από αξιολόγηση από δύο αξιολογητές και είναι αναρτημένο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του στην Πλατφόρμα «Αίσωπος».

Το Διαδραστικό Ψηφιακό Διδακτικό Σενάριο με το πλήρες ψηφιακό περιεχόμενό του βρίσκεται στον σύνδεσμο:

<https://aesop.iep.edu.gr/node/17821>

Επισημαίνεται ότι τα σενάρια της Πλατφόρμας «Αίσωπος» διακρίνονται σε:

Υποδειγματικά Σενάρια: Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια που έχουν προκύψει από επιστημονικές επιτροπές εμπειρογνομόνων (Εκπαιδευτικοί Αυξημένων Προσόντων, Σχολικοί Σύμβουλοι, Μέλη ΔΕΠ / Επιστημονικό Προσωπικό του ΙΕΠ).

Βέλτιστα Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία άνω των 70 μονάδων.

Επαρκή Σενάρια: Αξιολογημένα Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια εκπαιδευτικών με βαθμολογία από 50 έως 70 μονάδες.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης» - MIS: 479325, ΣΑΕ: 2014ΣΕ24580051.

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Η Πλατφόρμα Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής, Αξιολόγησης και Παρουσίασης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος», αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης.

Ομάδα Επιστημονικής και Διοικητικής Εποπτείας της Πράξης:

Επιστημονικός Υπεύθυνος Πράξης για τις Δράσεις που αφορούν το Ι.Ε.Π: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 1: Ιωάννης Σταμουλάκης, Φιλολόγος, Σύμβουλος Α' Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Υπεύθυνος Υποέργου 2: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Υπεύθυνος Υποέργου 3: Νικόλαος Γραμμένος, Πληροφορικός, Σύμβουλος Γ' Ι.Ε.Π.

Επιστημονική Συντονίστρια των ειδικών επιστημόνων του Υποέργου 1: Βασιλική Καραμπέτσου, Φιλολόγος, Εισηγήτρια Ι.Ε.Π.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του Υ.Π.Ο.ΠΑΙ.Θ.

Φύλλα Εργασίας Σεναρίου

Το παρόν ψηφιακό σενάριο περιέχει φύλλα εργασίας, τα οποία είναι συνημμένα στο αρχείο «PDF» και μπορείτε να τα ανοίξετε κάνοντας διπλό κλικ πάνω στο εικονίδιο.

- 1η Φάση: Δεν υπάρχει
- 2η Φάση: [fylo_ergasias_1.docx](#) , [fylo_ergasias_2.docx](#) , [fylo_ergasias_3.docx](#)
- 3η Φάση: Δεν υπάρχει
- 4η Φάση: Δεν υπάρχει

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Γενική Περιγραφή Σεναρίου

Γνωστικό Αντικείμενο

Γεωγραφία (ΔΕ) (Γυμνάσιο)

Εκπαιδευτικό Πρόβλημα

Την κατανόηση από τους μικρούς μαθητές της Α' Γυμνασίου: α) της σημασίας του φυσικού περιβάλλοντος για τον άνθρωπο και β) της ύπαρξης αλληλεπίδρασης μεταξύ φυσικού περιβάλλοντος και ανθρώπου

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Γενική περιγραφή περιεχομένου

1. Τίτλος διδακτικού σεναρίου: **Τα ποτάμια της Αφρικής - Η σημασία του Νείλου**
2. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές: **Γεωγραφία-Γεωλογία**
3. Τάξεις στις οποίες απευθύνεται: **Α' Τάξη Γυμνασίου**
4. Χρονική διάρκεια: **3 διδακτικές ώρες**
5. Συμβατότητα με το αναλυτικό πρόγραμμα:

Στο σχολικό βιβλίο προβλέπεται η διδασκαλία του μαθήματος "Τα ποτάμια της Αφρικής" στην Ενότητα Β' "Φυσικό Περιβάλλον", στο κεφάλαιο "Β3.7". Στο κεφάλαιο Β1.2 («Χωρίζοντας το φυσικό περιβάλλον σε ενότητες»), στη σελ. 38, στο ένθετο «Παραμύθι ... πάνω σε μια εικόνα», υπάρχει εκτενής αναφορά μιας ολόκληρης σελίδας στις επιπτώσεις από την κατασκευή του φράγματος του Ασουάν. Στο κεφάλαιο "Α1.5" στην Ενότητα Α "Ανακρίνοντας τους χάρτες" μελετώνται ο γεωμορφολογικός χάρτης, ο χάρτης των κλιματικών ζωνών, ο χάρτης των θερμικών ζωνών, και ο χάρτης κατανομής των βροχοπτώσεων της Αφρικής. Για το συγκεκριμένο κεφάλαιο προβλέπονται δύο (2) διδακτικές ώρες στο ΑΠΣ. Εξάλλου, σύμφωνα με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών [Φ.Ε.Κ. 304 τεύχος Β' 13-03-2003], στη "Β" Ενότητα: Το φυσικό περιβάλλον" του μαθήματος της Γεωγραφίας - Γεωλογίας Α Γυμνασίου, προβλέπονται οκτώ (8) διδακτικές ώρες για τη διδασκαλία την υποενότητας "Η υδρόσφαιρα" που αναφέρεται στις λίμνες, τα ποτάμια, τις θάλασσες, τα παγοκαλύμματα και τη σημασία του γλυκού νερού για τον άνθρωπο. Στο ΑΠΣ, μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι οι μαθητές πρέπει:

- Να διακρίνουν τη γεωγραφική κατανομή του γλυκού νερού στην επιφάνεια της Γης, να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τα προβλήματα που προκαλεί η άνιση γεωγραφική κατανομή του.
- Να διακρίνουν τους παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν τη δημιουργία και το μέγεθος ενός ποταμού.
- Να κατηγοριοποιούν και να συγκρίνουν τους μεγάλους ποταμούς και λίμνες του πλανήτη με διάφορα κριτήρια όπως η παροχή, η επίδραση στη ζωή των ανθρώπων και η ευρύτερη οικολογική σημασία τους.
- Να διακρίνουν την επίδραση και να αναγνωρίζουν τη σημασία του γλυκού νερού στη ζωή των ανθρώπων.
- Να αξιολογούν την επίδραση των παραγόντων του φυσικού περιβάλλοντος (κλίμα, ανάγλυφο) που επηρεάζουν το μέγεθος ενός ποταμού.
- Με τη βοήθεια πινάκων και χαρτών να εντοπίζουν τη θέση των μεγαλύτερων ποταμών και λιμνών και να διακρίνουν τις πηγές και τις εκβολές των ποταμών.
- Να αξιολογούν τη σημασία των ποταμών και των λιμνών στη ζωή των ανθρώπων ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες.
- Να εξετάζουν χώρες ή περιοχές της Γης στις οποίες οι ποταμοί και οι λίμνες παίζουν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στη ζωή των κατοίκων τους.

Επίσης, ένα από τα τρία (3) προτεινόμενα από το ΑΠΣ διαθεματικά σχέδια εργασίας για τα οποία μπορεί να αφιερωθεί έως και το 10% του διδακτικού χρόνου της Γεωγραφίας της Α' γυμνασίου, είναι το θέμα «Ποτάμια και άνθρωποι». Στο θέμα αυτό προτείνεται να εκπονηθούν εργασίες οι οποίες θα εξετάζουν συγκεκριμένα παραδείγματα που αποδεικνύουν την εξάρτηση των ανθρώπων από το γλυκό νερό και θα περιγράφουν το είδος των δραστηριοτήτων που προσπαθούν να εξασφαλίσουν την επάρκειά του. Μέσα από ένα τέτοιο θέμα μπορούν

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

να διαπραγματευθούν οι θεμελιώδεις διαθεματικές έννοιες «Διάσταση», «Αλληλεπίδραση», «Αλληλεξάρτηση» και «Μεταβολή». Τον πυρήνα αυτού του θέματος μπορεί να αποτελέσει η μελέτη της αλληλεπίδρασης Νείλου-Αιγυπτίων που αποτελεί κεντρικό θέμα του προτεινόμενου σεναρίου.

6. Γνώσεις-αντιλήψεις μαθητών:

1. Γνώσεις: Οι μαθητές θα πρέπει να:

1. μπορούν να αναγνωρίζουν στο χάρτη την ήπειρο της Αφρικής όπως και τις ηπείρους Ασία, Ευρώπη, Αμερική αλλά και τους ωκεανούς/θάλασσες που την περιβάλλουν. Αυτή η γνώση θα πρέπει να έχει κατακτηθεί στις τελευταίες τάξεις του δημοτικού όπου και διδάχθηκε
2. είναι εξοικειωμένοι με την χρήση (πλοήγηση) του λογισμικού Google Earth όπως και με την χρήση ενός φυλλομετρητή (browser), δηλαδή να μπορούν να προσπελάσουν κάποια δικτυακή διεύθυνση στο διαδίκτυο. Σε αντίθετη περίπτωση, θα πρέπει να αφιερωθεί επιπλέον χρόνος από αυτόν που προβλέπεται για την εφαρμογή του σεναρίου για την εξοικείωση με το λογισμικό Google Earth
3. να μπορούν να «διαβάζουν» γενικούς αλλά και θεματικούς χάρτες βασιζόμενοι στα σύμβολα του υπομνήματός τους. Αυτή είναι γνώση που επίσης αναμένεται να έχει κατακτηθεί στο δημοτικό.

2. Αντιλήψεις:

Βασισμένοι στη διδακτική μας εμπειρία αλλά και σε βιβλιογραφικές πηγές όπως:

http://serc.carleton.edu/NAGTWorkshops/intro/misconception_list.html, και

http://hub.mspnet.org/media/data/MiTEP_List_of_Common_Geoscience_Misconceptions.pdf?media_000000007297.pdf

, μπορούμε να πούμε ότι αρκετοί μαθητές:

1. Δεν αντιλαμβάνονται ότι το μέγεθος ενός ποταμού (μήκος, παροχή ή πλάτος) εξαρτάται ταυτόχρονα από πολλούς παράγοντες (μέγεθος λεκάνης απορροής, κλίμα, σύσταση πετρωμάτων της περιοχής που διασχίζει)
2. Δεν αντιλαμβάνονται το μέγεθος της επίδραση που το φυσικό περιβάλλον μπορεί να έχει στον άνθρωπο. Για παράδειγμα θεωρούν ότι ένα ποτάμι ή ένα δάσος όταν είναι μολυσμένα ή περιέχουν σκουπίδια-ρύπους απλά ενοχλούν τους περαστικούς από την περιοχή τους επειδή εκπέμπουν μια ενοχλητική εικόνα ή απλά επηρεάζουν μόνο τους οργανισμούς (π.χ. ψάρια) που βρίσκονται μέσα σε αυτά.
3. Δεν μπορούν να αντιληφθούν ότι η σημασία των ποταμών για τον άνθρωπο εξαρτάται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (ανάγλυφο, κλίμα, βλάστηση) της περιοχής που διασχίζουν. Για παράδειγμα, δεν αντιλαμβάνονται την μεγάλη σημασία που έχει η παρουσία ενός ποταμού για μια άνυδρη ερημική περιοχή στην τροπική κλιματική ζώνη. Συχνά θεωρούν ότι μία μόνο παράμετρος του μεγέθους του ποταμού (π.χ. η παροχή του) καθορίζει και τη σημασία του για τον άνθρωπο
4. Δεν αντιλαμβάνονται τον βαθμό της αλληλεπίδρασης μεταξύ ποταμού (φυσικού περιβάλλοντος) και ανθρώπου. Δηλαδή δεν συνειδητοποιούν ότι οι παρεμβάσεις του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον μπορούν έμμεσα να έχουν μεγάλες επιπτώσεις και στον ίδιο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

7. Στόχοι: Στο τέλος του μαθήματος οι μαθητές πρέπει:

Γνωστικοί στόχοι:

1. Να εντοπίζουν στο χάρτη τους τέσσερεις μεγαλύτερους (σε παροχή και μήκος) ποταμούς της Αφρικής
2. Να γνωρίσουν ότι η παροχή ενός ποταμού εξαρτάται από παράγοντες όπως είναι το κλίμα και η σύσταση των πετρωμάτων της περιοχής που διασχίζουν
3. Μέσα από τη μελέτη των ποταμών της Αφρικής, να αντιληφθούν ότι οι ποταμοί είναι σημαντικοί για τους ανθρώπους που κατοικούν στις περιοχές που αυτοί διασχίζουν και ότι η παρουσία κάποιου ποταμού μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στις δραστηριότητες, στη συμπεριφορά και στα προβλήματα των ανθρώπων
4. Να αντιληφθούν ότι η επέμβαση του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον – στην περίπτωση μας στους ποταμούς – μπορεί να έχει σημαντικές συνέπειες σε αυτό αλλά και κατά συνέπεια στον ίδιο (αλληλεπίδραση ανθρώπου-φυσικού περιβάλλοντος)
5. Να μπορούν να εξηγούν τη μεγάλη σημασία του ποταμού Νείλου για τους κατοίκους της Αιγύπτου

Στόχοι ως προς τις ΤΠΕ:

1. Να εξοικειωθούν με την χρήση του λογισμικού Google Earth και να αντιληφθούν τις πολλές δυνατότητες που μπορεί να τους προσφέρει το λογισμικό στην μελέτη της γεωγραφίας (άπειρο αριθμό δορυφορικών λήψεων, στρώματα (layers) πληροφορίας, κ.α.)
2. Να εξοικειωθούν με τη χρήση του διαδικτύου και του φυλλομετρητή (browser), και να εκτιμήσουν αντιληφθούν ότι το διαδίκτυο μπορεί να προσφέρει πρακτικά απεριόριστη ποσότητα πληροφορίας

Στάσεις-αξίες-δεξιότητες:

1. Να κοινωνικοποιηθούν στο επίπεδο της ομάδας και της ολομέλειας της τάξης
2. Να αποκτήσουν την δεξιότητα/ικανότητα να συνεργάζονται με τους συμμαθητές τους, να επιχειρηματολογούν για να στηρίξουν τις απόψεις τους και να παρουσιάζουν τις απόψεις τους στο κοινό (τάξη).
3. Να αποκτήσουν οικολογική συνείδηση και να στοχάζονται πριν αποφασίσουν να παρέμβουν στο περιβάλλον είτε ατομικά είτε ως μέλος της κοινότητας

8. Οργάνωση της τάξης και υλικοτεχνική υποδομή

Το προτεινόμενο σενάριο σχεδιάστηκε για εφαρμογή στην καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας. Η μόνη

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

απαραίτητη υλικοτεχνική υποδομή που απαιτείται είναι η παρουσία ενός συστήματος **Η/Υ-βιντεοπροβολέα**, η σύνδεση στο **διαδίκτυο**, ο σχολικός γεωμορφολογικός επιτοίχιος **χάρτης** της **Αφρικής** και το **σχολικό βιβλίο**.

Τα προτεινόμενα ΦΕ μπορούν να χρησιμοποιηθούν με τρεις διαφορετικούς τρόπους: α) μπορούν να δοθούν σε έντυπη μορφή στους μαθητές και το κάθε μορφής ψηφιακό υλικό (βίντεο, προσομοιώσεις, έγχρωμες εικόνες, κ.α.) να προβάλλεται μέσω του βιντεοπροβολέα στον πίνακα μέσα από την ψηφιακή πλατφόρμα ΑΙΣΩΠΟΣ, β) να προβάλλονται στην ψηφιακή τους μορφή μέσα από την πλατφόρμα και οι μαθητές να γράφουν τις απαντήσεις στο τετράδιό τους, και γ) εναλλακτικά, σε περίπτωση που η διδασκαλία γίνει σε «1 προς 1» περιβάλλον διδασκαλίας, να χρησιμοποιηθούν από τους μαθητές στην ψηφιακή τους μορφή (ΨΦΕ). Στην τελευταία (3η) περίπτωση, οι μαθητές μπορούν να αποκτήσουν πρόσβαση στα ΨΦΕ είτε μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας είτε τα ΨΦΕ να μεταφερθούν στους υπολογιστές των μαθητών με κάποιο άλλο τρόπο π.χ. μέσω τοπικού δικτύου-ενσύρματα ή ασύρματα. Επειδή ως χώρος διεξαγωγής της προτεινόμενης διδασκαλίας προβλέπεται η χρήση της καθημερινής αίθουσας διδασκαλίας που είναι εξοπλισμένη με ένα σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα, προτείνεται η χρήση των ΦΕ να γίνει με έναν από τους δύο πρώτους από τους παραπάνω τρόπους. Ήδη σε πολλά σχολεία υπάρχουν αίθουσες διδασκαλίας εξοπλισμένες με συστήματα Η/Υ-βιντεοπροβολέα και σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχουν και συστήματα Διαδραστικών Πινάκων (ΔΠ). Ακόμη και σε σχολεία όπου αυτή η διευθέτηση δεν υπάρχει, μπορεί να επιτευχθεί σχετικά εύκολα (με σχετικά μικρό κόστος). Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, για να γίνει περισσότερο ενδιαφέρον το μάθημα για τους μαθητές και για να συμμετέχει περισσότερο ενεργά η τάξη, προτείνεται οι μαθητές να πλησιάζουν τον πίνακα ως δυάδες και να πλοηγούνται στο υλικό που προβάλλεται. Αυτή η επιλογή καθιστά το προτεινόμενο σενάριο υλοποιήσιμο από πολλούς εκπαιδευτικούς και ανοίγει το δρόμο για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στην καθημερινή διδασκαλία. Εναλλακτικά, η διδακτική πρόταση θα μπορούσε να υλοποιηθεί - ίσως καλύτερα - σε περιβάλλον πολλών υπολογιστών όπου ο κάθε μαθητής διαθέτει πρόσβαση στο Google Earth (περιβάλλον «1 προς 1») όπως είναι το εργαστήριο της πληροφορικής. Σε ένα τέτοιο αναβαθμισμένο ΤΠΕ περιβάλλον διδασκαλίας η μαθητοκεντρική διάσταση της διδασκαλίας θα είναι μεγαλύτερη επειδή οι μαθητές θα πλοηγούνται οι ίδιοι στο λογισμικό αλλά και στο ΨΦΕ. Όμως ένα τέτοιο περιβάλλον είναι δύσκολο να βρεθεί στο υφιστάμενο πλαίσιο του ελληνικού γυμνασίου επειδή το εργαστήριο πληροφορικής το οποίο θα μπορούσε να προσφέρει ένα τέτοιο περιβάλλον είναι λίγες μόνο φορές διαθέσιμο για τους εκπαιδευτικούς που διδάσκουν το μάθημα της Γεωγραφίας-Γεωλογίας. Για αυτό το λόγο, η περιγραφή του σεναρίου αναφέρεται στο περιβάλλον Η/Υ-βιντεοπροβολέα.

Για το προτεινόμενο σενάριο προτείνεται διάταξη τάξης σε σχήμα «Π» όπως φαίνεται στην Εικόνα 1 «Διάταξη Π». Οι μαθητές κατά κανόνα εργάζονται σε διμελείς ομάδες (δυάδες). Έτσι στις περισσότερες δραστηριότητες, το κάθε «θρανίο» λειτουργεί ως μία ομάδα μαθητών. Προτείνεται η εργασία σε διμελείς ομάδες (εταιρική μορφή συνεργατικής μάθησης) επειδή στον περιορισμένο πρακτικά διαθέσιμο χρόνο της μίας διδακτικής ώρας (περίπου 35 λεπτά), αυτή η οργάνωση φαίνεται να λειτουργεί αποτελεσματικότερα από άποψη χρόνου και από άποψη διευθέτησης του χώρου, σε σχέση με την εργασία σε μεγαλύτερες ομάδες (π.χ. τετραμελείς). Υπάρχουν όμως και φάσεις της διδασκαλίας στις οποίες όλοι οι μαθητές λειτουργούν ως μέλη μιας ενιαίας ομάδας - της ολομέλειας της τάξης.

Ως διάταξη αίθουσας προτείνεται είτε η μορφή «Π» (βλ. Εικόνα 1) είτε η «αμφιθεατρική» (βλ. Εικόνα 2). Στις

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

περιπτώσεις μεγάλων (πλατιών) αιθουσών διδασκαλίας και για τάξεις με περιορισμένο αριθμό μαθητές (<22) όπου οι μαθητές μπορούν να χωρέσουν σε διάταξη «Π», προτείνεται η διάταξη «Π». Για τις περιπτώσεις όπου η διάταξη «Π» είναι ανέφικτη είτε λόγω των διαστάσεων της αίθουσας διδασκαλίας είτε λόγω του πλήθους των μαθητών προτείνεται η «αμφιθεατρική» διάταξη. Προτείνεται η διάταξη «Π» επειδή σε αυτήν τη διάταξη όλοι οι μαθητές μπορούν να δουν όλους τους υπόλοιπους και ταυτόχρονα μπορούν να δουν οτιδήποτε προβάλλεται στον πίνακα μέσω του βιντεοπροβολέα. Ως δεύτερη επιλογή προτείνεται η αμφιθεατρική διάταξη επειδή, σε σύγκριση με την παραδοσιακή διάταξη διευκολύνει την διεξαγωγή της συζήτησης στην ολομέλεια της τάξης η οποία γίνεται σε κάθε δραστηριότητα καθώς οι περισσότεροι μαθητές βλέπουν τους υπόλοιπους χωρίς να χρειαστεί να γυρίσουν το κεφάλι τους προς τα πίσω.

Εικόνα 1: [Διάταξη αίθουσας σε μορφή «Π»](#)

Εικόνα 2: [Αμφιθεατρική διάταξη αίθουσας](#)

Είναι καλό να υπάρχει γρήγορη (broadband) πρόσβαση στο ιντερνέτ ιδίως στην περίπτωση που το μάθημα γίνει σε «1 προς 1» περιβάλλον διδασκαλίας, γιατί έτσι θα εξοικονομηθεί πολύτιμος διδακτικός χρόνος. Στο προτεινόμενο περιβάλλον της καθημερινής αίθουσας διδασκαλίας, ακόμη και σε περίπτωση που η πρόσβαση στο διαδίκτυο είναι περιορισμένου εύρους, ο εκπαιδευτικός μπορεί α λύσει το πρόβλημα της γρήγορης πλοήγησης μέσα από το λογισμικό Google Earth εκτελώντας την πτήση πάνω από την κοιλάδα του Νείλου πριν το μάθημα. Το λογισμικό αποθηκεύει την διαδρομή στην μνήμη «cache» και έτσι όταν η πτήση γίνει μέσα στο μάθημα, η ταχύτητα πρόσβασης στο διαδίκτυο δεν είναι απαραίτητο να είναι μεγάλη.

9. Η προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ:

Στο προτεινόμενο σενάριο οι ΤΠΕ που χρησιμοποιούνται είναι: Το λογισμικό Google Earth, το διαδίκτυο, το λογισμικό κειμενογράφου «Word» και η δικτυακή πλατφόρμα κατασκευής σεναρίων «ΑΙΣΩΠΟΣ».

Το Word χρησιμοποιήθηκε για να γραφεί το σενάριο στην ψηφιακή του μορφή.

Το δικτυακό περιβάλλον κατασκευής σεναρίων «ΑΙΣΩΠΟΣ» χρησιμοποιήθηκε για να στηθεί το σενάριο στο διαδίκτυο.

Στο προτεινόμενο σενάριο, το διδακτικό όφελος (προστιθέμενη αξία) από τη χρήση του Google Earth είναι η δυνατότητα on line δορυφορικής πτήσης πάνω από την Αίγυπτο και την κοιλάδα του Νείλου. Αυτή η πτήση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

δίνει τη δυνατότητα να παρατηρηθούν συγκεκριμένα στοιχεία του ανθρωπογενούς και του φυσικού περιβάλλοντος. Οι μαθητές μπορούν να δουν τα ανθρωπογενή και φυσικά στοιχεία του εδάφους και να τα συσχετίσουν μεταξύ τους πολύ καλύτερα από ότι μπορεί να γίνει βλέποντας απλά κάποιες εικόνες της περιοχής. Με την προτεινόμενη χρήση του λογισμικού μπορεί να παρατηρηθεί η αντίθεση μεταξύ της ερήμου και τη εύφορης κοιλάδας του Νείλου, οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις στην κοιλάδα του, να μετρηθούν αποστάσεις και να συγκριθεί το εμβαδόν των παρατηρούμενων εκτάσεων με το εμβαδόν γνωστών πεδιάδων στην Ελλάδα. Μέσα από τις δορυφορικές εικόνες του λογισμικού (Google Earth) μπορεί να προβλεφθεί και να εντοπισθεί η θέση του φράγματος του Ασουάν, να παρατηρηθούν οι οικισμοί-πόλεις, οι Πυραμίδες, αλλά και τα όρια των χωρών που διαρρέονται από το Νείλο. Οι παροχές αυτές του λογισμικού ισοδυναμούν με πολλούς ψηφιακούς χάρτες της περιοχής που δεν είναι εφικτό να βρεθούν στην κλασική (αναλογική) αίθουσα διδασκαλίας χωρίς την συνδρομή των ΤΠΕ. Η δυνατότητα να παρατηρούμε την επιφάνεια της γης από το επιθυμητό κάθε φορά ύψος και κατά βούληση να επιλέγουμε τα στοιχεία που θα απεικονίζονται, είναι ίσως η σημαντικότερη παροχή του.

Στο προτεινόμενο σενάριο, η χρήση του διαδικτύου εστιάζεται στην πρόσβαση που αυτό προσφέρει στο «φωτόδενδρο» (<http://photodentro.edu.gr/>), και στην εύρεση ψηφιακών φωτογραφιών οι οποίες δείχνουν πλωτά μεταφορικά μέσα να πλέουν στο Νείλο. Ειδικότερα, το «φωτόδενδρο» χρησιμοποιείται για να προσπελαστούν ψηφιακοί χάρτες της Αφρικής οι οποίοι μπορούν να θεαθούν σε διαφορετικές κλίμακες, πράγμα ανέφικτο στο κλασικό εργαστήριο/αίθουσα διδασκαλίας με τους αναλογικούς χάρτες.

Η προστιθέμενη αξία των ΤΠΕ συνίσταται και στο ότι το μάθημα με τη χρήση των ΤΠΕ που αναφέρθηκαν παραπάνω, γίνεται περισσότερο ενδιαφέρον με αποτέλεσμα να αυξάνεται η ενεργή συμμετοχή των μαθητών. Η συγκεκριμένη χρήση των ΤΠΕ προσφέρει μαθησιακό υλικό το οποίο δημιουργεί αυθεντικές μαθησιακές συνθήκες (περιβάλλοντα) τα οποία ευνοούν τη διερευνητική μάθηση, τη συζήτηση σε επίπεδο ομάδας και ολομέλειας (τάξης) και την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών.

10. Η διδακτική προσέγγιση:

Η διδακτική προσέγγιση είναι κυρίως η «καθοδηγούμενη ανακάλυψη». Η ανακάλυψη επιβάλλεται να είναι ως ένα βαθμό καθοδηγούμενη (κατευθυνόμενη) επειδή ο διαθέσιμος διδακτικός χρόνος σε κάθε διδακτική ώρα είναι περιορισμένος (λιγότερος από 45') αλλά και επειδή υπάρχουν συγκριμένοι στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν. Η ύπαρξη του Φύλλου Εργασίας παίζει ακριβώς αυτόν το ρόλο του «οδηγού». Αν λάβουμε υπόψη μας ότι η προτεινόμενη διδασκαλία σε πολλές περιπτώσεις περιλαμβάνει και εισηγητικές παρεμβάσεις του εκπαιδευτικού, τότε θα μπορούσαμε να την εντάξουμε και στις μικτές μορφές διδασκαλίας (Ματσαγγούρας, 1999, σ.427). Επειδή το προτεινόμενο σενάριο, σε αρκετές περιπτώσεις προβλέπει εργασία των μαθητών σε ομάδες (δυάδες), η διδασκαλία ως ένα βαθμό εμπίπτει στην κατηγορία των συνεργατικών μορφών διδασκαλίας που είναι μια υποκατηγορία των μαθητοκεντρικών διδασκαλιών (βλ. Ματσαγγούρας 1999, σ.467).

Η προτεινόμενη διδακτική προσέγγιση βασίζεται στις γνωστικές θεωρίες μάθησης και ειδικότερα στον εποικοδομισμό (κονστрукτιβισμό), σύμφωνα με τον οποίο η γνώση δεν μεταφέρεται/μεταδίδεται αλλά

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

κατασκευάζεται/οικοδομείται από τον ίδιο το μαθητή, εδράζεται πάνω σε προγενέστερες γνώσεις και απαιτεί την ενεργή συμμετοχή του. Στην προτεινόμενη διδασκαλία, οι προϋπάρχουσες αντιλήψεις/ ιδέες των μαθητών λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό της διδασκαλίας. Είναι επίσης σύμφωνη με τη θεωρία του κοινωνικού εποικοδομισμού (κονστрукτιβισμού) σύμφωνα με την οποία η γνώση δημιουργείται από τον ίδιο το μαθητή καθώς αυτός δρα και επικοινωνεί μέσα σε συγκεκριμένα κοινωνικά και πολιτισμικά πλαίσια. Στην περίπτωση μας, το κοινωνικοπολιτισμικό περιβάλλον περιλαμβάνει τους συμμαθητές του, τον εκπαιδευτικό και το μαθησιακό υλικό. Η εργασία των μαθητών σε ομάδες (εταιρικό σχήμα – δυάδες), η μεταξύ τους συνεργασία, όπως και η συνεργασία τους με τον εκπαιδευτικό αλλά και τους υπόλοιπους μαθητές στην τάξη κατά τη διάρκεια των συζητήσεων στην ολομέλεια, είναι στοιχεία που χαρακτηρίζουν όλες τις προτεινόμενες δραστηριότητες. Πέραν της επίτευξης των γνωστικών στόχων, η ομαδοκεντρική οργάνωση της διδασκαλίας προάγει την κοινωνικοποίησή των μαθητών, τη θετική στάση τους προς το σχολείο, τον εκδημοκρατισμό τους, αλλά και τη νοητική και τη γλωσσική τους ανάπτυξη (Ματσαγγούρας, 2000, σελ. 519-526). Το προτεινόμενο σενάριο δεν αποσκοπεί μόνο στην κατάκτηση της γνώσης αλλά και στην κατανόηση της επιστημονικής πρακτικής (επιστημονικής μεθόδου έρευνας και σκέψης). Δηλαδή στόχος δεν είναι μόνο το γνωστικό αποτέλεσμα (η συγκεκριμένη γνώση όπως οριοθετείται από τους στόχους του συγκεκριμένου μαθήματος) αλλά και η μύηση του μαθητή στη διαδικασία της απόκτησης της γνώσης δηλαδή να «να μαθαίνει πώς να μαθαίνει».

11. Βιβλιογραφικές Αναφορές

Linn, M.C., Davis E.A. & Bell, P.L. (2004) Inquiry and Technology. In M.C. Linn, E.A. Davis & P.L. Bell (Eds.), Internet environments for science education. (pp 3-27). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Tamir, P. (1985). Content analysis focusing on inquiry. Journal of Curriculum Studies, 17(1), pp 87-94.

ΕΑΙΤΥ (2010)- Υλικό επιμόρφωσης κλάδου ΠΕ04. Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη. Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης. Τεύχος 5: Κλάδος ΠΕ04, Β' Έκδοση, ΕΑΙΤΥ, Τομέας Επιμόρφωσης & Κατάρτισης, Πάτρα, Δεκέμβριος 2010

Θεοφιλίδης, Χ. (1987). Διαθεματική προσέγγιση της διδασκαλίας. Λευκωσία.

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Καραμπάτσα Α., Κλωνάρη Α., Κουτσόπουλος Κ., Μαράκη Κ., & Τσουνάκος Θ., (2000). Γεωγραφία Α' Γυμνασίου, ΟΕΔΒ, έκδοση Δ', Αθήνα

Ματσαγγούρας, Γ. Η. (2000) Θεωρία και Πράξη της διδασκαλίας, Τ.Β'. Στρατηγικές Διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη. Αθήνα: Gutenberg, 2000.

Ματσαγγούρας, Γ. Η. (1999) Θεωρία και Πράξη της διδασκαλίας. Η Σχολική Τάξη. Χώρος. Ομάδα. Πειθαρχία. Μέθοδος. Αθήνα: Γρηγόρης.

Φρυδάκη, Ε. (2009). Η διδασκαλία στην τομή της νεωτερικής και της μετανεωτερικής σκέψης. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική ΑΕ, 2009.

Χρυσάφιδης, Κ. (1991). Σύγχρονοι διδακτικοί προβληματισμοί,

Διδακτικοί Στόχοι

- Να εντοπίζουν στο χάρτη τους τέσσερεις μεγαλύτερους (σε παροχή και μήκος) ποταμούς της Αφρικής
- Να γνωρίσουν ότι η παροχή ενός ποταμού εξαρτάται από παράγοντες όπως το κλίμα κ.α.
- Να αντιληφθούν τη οι ποταμοί είναι σημαντικοί για τους ανθρώπους και τις δραστηριότητές τους
- Να αντιληφθούν την δυνατότητα αλληλεπίδρασης ανθρώπου-φυσικού περιβάλλοντος (ποταμού)
- Να μπορούν να εξηγούν τη μεγάλη σημασία του ποταμού Νείλου για τους κατοίκους της Αιγύπτου

Λέξεις κλειδιά που χαρακτηρίζουν τη θεματική του σεναρίου

- Φυσικό περιβάλλον
- αλληλεπίδραση ανθρώπου-φυσικού περιβάλλοντος
- υδρόσφαιρα
- ποτάμια
- Αφρική

Υλικοτεχνική υποδομή

Πρόσβαση στο ίντερνετ, Google Earth, σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα, Γεωμορφολογικός χάρτης Αφρικής, σχολικό βιβλίο Γεωγραφίας Α γυμνασίου

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τυπικός χρόνος αλληλεπίδρασης με το εκπαιδευτικό σενάριο σε διδακτικές ώρες για δουλειά εντός του σχολείου

3 ώρες

Πνευματικά δικαιώματα ή άλλοι αντίστοιχοι περιορισμοί

ΟΧΙ

Εκτιμώμενο Επίπεδο Δυσκολίας

Μέτριας δυσκολίας

Τύπος Διαδραστικότητας

Ενεργός μάθηση

Επίπεδο Διαδραστικότητας

υψηλό

Προτεινόμενη ηλικιακή ομάδα

12-15

Εκπαιδευτική Βαθμίδα που απευθύνεται το σενάριο

Γυμνάσιο

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Σύνοψη φάσεων σεναρίου:

1η Φάση: Εισαγωγή στο μάθημα - Σύνδεση με τα προηγούμενα

Χρονική Διάρκεια: 10λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Η σχετική θέση της Αφρικής
2. Εικόνα 1: Γεωμορφολογικός χάρτης Αφρικής - Φωτόδενδρο
3. Ενημέρωση για το περιεχόμενο και τους στόχους του μαθήματος
4. Εδώ τελειώνει η 1η φάση

2η Φάση: Η κυρίως διδασκαλία - Οι Δραστηριότητες

Χρονική Διάρκεια: 65λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Η θέση των 4 μεγαλύτερων ποταμών της Αφρικής
2. Εικόνα 1: Γεωμορφολογικός χάρτης Αφρικής - Φωτόδενδρο
3. Εικόνα 2: Πολιτικός χάρτης Αφρικής - Φωτόδενδρο
4. Εικόνα 3: Γεωμορφολογικός Πολυχάρτης Αφρικής-φωτόδενδρο
5. Η αιτιολόγηση της διαφορετικής παροχής Νείλου -Κόνγκου
6. Εικόνα 4: Χάρτης ζωνών βλάστησης - Αφρική & ποτάμια
7. Εικόνα 5: Χάρτης κλιματικών ζωνών - Αφρική & ποτάμια
8. Εικόνα 6: Χάρτης βροχοπτώσεων - Αφρική & ποτάμια
9. Η σημασία του Νείλου και η επίδρασή του στη ζωή των Αιγυπτίων
10. Αλληλεπίδραση ανθρώπου-φυσικού περιβάλλοντος - η περίπτωση Νείλου-Αιγυπτίων
11. Η σημασία των ποταμών Νίγηρα, Κόγκου και Ζαμβέζη

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Πίνακας παροχής ποταμών

3η Φάση: Αξιολόγηση

Χρονική Διάρκεια: 10λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

1. Που βρίσκονται οι 4 κυριότεροι ποταμοί της Αφρικής και ποιες χώρες διασχίζουν
2. Επιδράσεις του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον
3. Αλληλεπίδραση ανθρώπου-φυσικού περιβάλλοντος (Νείλου)
4. Σε ποιους από τους παρακάτω παράγοντες οφείλεται η μειωμένη παροχή του Νείλου σε σχέση με τον ποταμό Κόνγκο?

4η Φάση: Ανάθεση εργασίας για το σπίτι

Χρονική Διάρκεια: 10λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Δομικά - Διαδραστικά στοιχεία:

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1η Φάση: Εισαγωγή στο μάθημα - Σύνδεση με τα προηγούμενα

Χρονική Διάρκεια: 10λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Ο σκοπός της δραστηριότητας είναι η εστίαση της προσοχής των μαθητών στην υπό μελέτη ήπειρο (Αφρική), η πρόκληση του ενδιαφέροντός τους και η σύνδεση με τα μαθήματα που προηγήθηκαν

Φύλλα εργασίας:

1. Η σχετική θέση της Αφρικής

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2672#17822>

Σχόλιο: Οι μαθητές συμμετέχουν ενεργά στην παρουσίαση, απαντώντας στα ερωτήματα που υποβάλει ο εκπαιδευτικός και δείχνοντας/περιγράφοντας και οι ίδιοι στο χάρτη την σχετική θέση της Αφρικής

2. Εικόνα 1: Γεωμορφολογικός χάρτης Αφρικής - Φωτόδενδρο

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2672#17823>

3. Ενημέρωση για το περιεχόμενο και τους στόχους του μαθήματος

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2672#17824>

Σχόλιο: Το περιεχόμενο και οι στόχοι παρουσιάζονται σε ανοιχτή συζήτηση στην τάξη και όχι ως μονόλογος του εκπαιδευτικού. Οι μαθητές μπορούν να ζητούν διευκρινήσεις ή να θέτουν ερωτήματα σχετικά με το περιεχόμενο ή τους στόχους

4. Εδώ τελειώνει η 1η φάση

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2672#17825>

Σχόλιο: Οι κύριες δραστηριότητες περιγράφονται στη 2η (επόμενη) φάση του σεναρίου

2η Φάση: Η κυρίως διδασκαλία - Οι Δραστηριότητες

Χρονική Διάρκεια: 65λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Περιγραφή των δραστηριοτήτων

Φύλλα εργασίας:

1. [fylo_ergasias_1.docx](#)
2. [fylo_ergasias_2.docx](#)
3. [fylo_ergasias_3.docx](#)

1. Η θέση των 4 μεγαλύτερων ποταμών της Αφρικής

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17826>

Σχόλιο: Οι μαθητές εμπλέκονται ενεργά. Ο εκπαιδευτικός φροντίζει ώστε να δίνεται ο λόγος και στους μαθητές που είναι "αδύνατοι" ή που διστάζουν να συμμετέχουν

2. Εικόνα 1: Γεωμορφολογικός χάρτης Αφρικής - Φωτόδενδρο

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17827>

3. Εικόνα 2: Πολιτικός χάρτης Αφρικής - Φωτόδενδρο

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17828>

4. Εικόνα 3: Γεωμορφολογικός Πολυχάρτης Αφρικής-φωτόδενδρο

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 34

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17829>

5. Η αιτιολόγηση της διαφορετικής παροχής Νείλου -Κόνγκου

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17830>

Σχόλιο: Η συζήτηση μπορεί να συμπεριλάβει και απαντήσεις σε άλλες σχετικές απορίες-ερωτήματα των μαθητών

6. Εικόνα 4: Χάρτης ζωνών βλάστησης - Αφρική & ποτάμια

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17831>

7. Εικόνα 5: Χάρτης κλιματικών ζωνών - Αφρική & ποτάμια

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17832>

8. Εικόνα 6: Χάρτης βροχοπτώσεων - Αφρική & ποτάμια

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 67

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17833>

9. Η σημασία του Νείλου και η επίδρασή του στη ζωή των Αιγυπτίων

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17835>

Σχόλιο: Αν το μάθημα γίνει στο εργαστήριο πληροφορικής όπου ο κάθε μαθητής μπορεί να έχει πρόσβαση σε υπολογιστή (στο περιβάλλον Google Earth και στο διαδίκτυο, τότε η πλοήγηση (πτήση) της κάθε ομάδας πάνω από τον Νείλο γίνεται αυτόνομα

10. Αλληλεπίδραση ανθρώπου-φυσικού περιβάλλοντος - η περίπτωση Νείλου-Αιγυπτίων

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#17840>

Σχόλιο: Ως μαθησιακό υλικό της δραστηριότητας, κυρίως χρησιμοποιούνται τα ένθετα του σχολικού βιβλίου. Οι μαθητές, συνεργαζόμενοι στην ομάδα τους τα μελετούν, τα συζητούν και ανακοινώνουν/συζητούν τις απαντήσεις/συμπεράσματά τους στην ολομέλεια της τάξης

11. Η σημασία των ποταμών Νίγηρα, Κόγκου και Ζαμβέζη

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#20433>

12. Πίνακας παροχής ποταμών

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 80

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2673#20735>

Διευκρίνιση: Πηγή: Προηγούμενο σχολικό βιβλίο της Α' Γυμνασίου (Καραμπάτσα και συν., 2000, σελ. 64)

3η Φάση: Αξιολόγηση

Χρονική Διάρκεια: 10λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Αξιολόγηση μαθητών και αποτελεσματικότητας του σεναρίου (10')

Η αποτελεσματικότητα της προτεινόμενης διδασκαλίας μπορεί να διαπιστωθεί κατά τη διάρκεια της διενέργειάς της (διαμορφωτική αξιολόγηση) αλλά και μετά το πέρας της (τελική αξιολόγηση). Η πρώτη, μπορεί να βασισθεί στη συμμετοχή και συνεργασία των μαθητών και φυσικά στο παραγόμενο αποτέλεσμα κατά την εκτέλεση της κάθε δραστηριότητας. Η δεύτερη, προτείνεται να βασισθεί σε σύντομες ερωτήσεις ή κουίζ που θα προβάλλονται στον τοίχο/πίνακα και θα ζητείται από όλη την τάξη να τα απαντήσει. Σε αυτή τη φάση, οι μαθητές απαντούν ατομικά (χωρίς να συνεργάζονται). Ο εκπαιδευτικός βλέποντας το πλήθος των χειρών των μαθητών που μπορούν να απαντήσουν, μπορεί να κρίνει την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας. Για κάθε ερώτημα/κουίζ ο εκπαιδευτικός επιλέγει μόνο έναν μαθητή για να απαντήσει. Η διαδικασία της αξιολόγησης λειτουργεί και ως ένας τρόπος ανακεφαλαίωσης του περιεχομένου της διδασκαλίας. Η διάρκεια

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

της τελικής αξιολόγησης υπολογίζεται σε 7-10 λεπτά

Επισυνάπτονται τα προτεινόμενα ερωτήματα/κουίζ της αξιολόγησης

Φύλλα εργασίας:

1. Που βρίσκονται οι 4 κυριότεροι ποταμοί της Αφρικής και ποιες χώρες διασχίζουν

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 110

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2674#17841>

2. Επιδράσεις του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2674#17842>

3. Αλληλεπίδραση ανθρώπου-φυσικού περιβάλλοντος (Νείλου)

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2674#17843>

4. Σε ποιους από τους παρακάτω παράγοντες οφείλεται η μειωμένη παροχή του Νείλου σε σχέση με τον ποταμό Κόνγκο?

Τύπος Δομικού/Διαδραστικού Εργαλείου: 72

Υπερσύνδεσμος: <http://aesop.iep.edu.gr/node/17821/2674#17844>

Διευκρίνιση: Σύγκριση παροχής Νείλου-Κόνγκο

4η Φάση: Ανάθεση εργασίας για το σπίτι

Χρονική Διάρκεια: 10λεπτά

Χώρος Διεξαγωγής: Καθημερινή αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με σύστημα Η/Υ-βιντεοπροβολέα. Εναλλακτικά περιβάλλον διδασκαλίας "1 προς 1"

Εργασία για το σπίτι - οδηγίες (10΄):

Για καλύτερη εμπέδωση των γνώσεων αλλά και για την **διαθεματική** προσέγγιση του θέματος, προτείνεται να δοθεί στους μαθητές για το σπίτι, η εργασία που περιγράφεται στην επόμενη παράγραφο. Η εργασία προτείνεται να είναι ομαδική - σε στυλ μικρού project - ώστε να αποκομίσουν οι μαθητές τα οφέλη που

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα - Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.

συνήθως συνοδεύουν την συνεργατική μάθηση (κοινωνικοποίηση, κ.α.). Η προτεινόμενη εργασία αφορά την προσέγγιση της επίδρασης του Νείλου από τη σκοπιά της Ιστορίας και της Τέχνης. Η περιγραφή και οι οδηγίες για την δραστηριότητα όπως και ο σχηματισμός των ομάδων προβλέπεται να διαρκέσει περίπου 10 λεπτά

Το θέμα της εργασίας:

«Αναζητήστε στο διαδίκτυο περισσότερα ιστορικά στοιχεία για την αλληλεπίδραση Νείλου-Αιγυπτίων. Επίσης αναζητήστε στοιχεία για την άποψη/στάση την οποία οι αρχαίοι Αιγύπτιοι είχαν για τον Νείλο όπως και την επίδραση που είχε ο Νείλος στην αρχαία Αιγυπτιακή Τέχνη, στα ιστορικά τους μνημεία αλλά και στην ανάπτυξη της επιστήμης των μαθηματικών. Την επόμενη εβδομάδα, θα πρέπει να είστε σε θέση να παρουσιάσετε τα ευρήματά σας στην τάξη».

Φύλλα εργασίας:

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προϊόν της Πλατφόρμας Ανάπτυξης, Σχεδίασης, Υποβολής και Αξιολόγησης Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων «Αίσωπος» που αναπτύχθηκε με ίδια μέσα από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής στο πλαίσιο του Υποέργου 2: «Ψηφιακό Σύστημα – Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Υποβολής, Αξιολόγησης, Διαχείρισης και Αξιοποίησης Ψηφιακών Σεναρίων καθώς και καθοδήγησης και Υποστήριξης των Εκπαιδευτικών» της Πράξης: «Ανάπτυξη Μεθοδολογίας και Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων για τα Γνωστικά Αντικείμενα της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης».

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΚΤ) και το Ελληνικό Δημόσιο στο πλαίσιο του ΕΠ «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του ΕΣΠΑ 2007-2013 και υλοποιείται σε σύμπραξη από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και την Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Δράσεων του ΥΠ.Π.Ε.Θ.